

**SYLABUS**  
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

Rok akademicki 2024-2025

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

|                                                       |                                    |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                      | <b>Historia psychologii</b>        |
| Kod przedmiotu*                                       |                                    |
| Nazwa jednostki prowadzącej kierunek                  | Kolegium Nauk Społecznych          |
| Nazwa jednostki realizującej przedmiot                | Instytut Psychologii               |
| Kierunek studiów                                      | Psychologia                        |
| Poziom studiów                                        | studia jednolite magisterskie      |
| Profil                                                | praktyczny                         |
| Forma studiów                                         | stacjonarne                        |
| Rok i semestr/y studiów                               | I rok, semestr 2                   |
| Rodzaj przedmiotu                                     | przedmiot kształcenia kierunkowego |
| Język wykładowy                                       | polski                             |
| Koordynator                                           | dr hab. Andrzej Łukasik, prof. UR  |
| Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących | prof. dr hab. Roman Pelczar        |

\* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

**1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

| Semestr (nr) | Wykł. | Ćw. | Konw. | Lab. | Sem. | ZP | Prakt. | Inne (jakie?) | Liczba pkt. ECTS |
|--------------|-------|-----|-------|------|------|----|--------|---------------|------------------|
| 2            | 15    |     |       |      |      |    |        |               | 2                |

**1.2. Sposób realizacji zajęć**

X zajęcia w formie tradycyjnej

**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie bez oceny****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

|                                            |
|--------------------------------------------|
| Wiedza ogólna na poziomie szkoły średniej. |
|--------------------------------------------|

### 3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

#### 3.1 Cele przedmiotu

|                |                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C <sub>1</sub> | Zdobycie przez studentów wiedzy o głównych źródłach współczesnych nurtów i szkół psychologicznych.                                                                                                                               |
| C <sub>2</sub> | Nabycie umiejętności ich rozróżniania i pojmowania głównych idei oraz rozumienie historii psychologii jako ewolucji myśli o człowieku i jego funkcjonowaniu psychicznym. Identyfikacja czołowych postaci w historii psychologii. |
| C <sub>3</sub> | Zdobycie przez studentów wiedzy o głównych źródłach współczesnych nurtów i szkół psychologicznych.                                                                                                                               |
| C <sub>3</sub> | Zrozumienie związków pomiędzy różnymi dziedzinami nauk humanistycznych, społecznych i przyrodniczych, z których zrodziła się psychologia.                                                                                        |

#### 3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

| EK (efekt uczenia się) | Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu<br>Student:                                                                                                                                                                                    | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| EK_01                  | nabywa szczegółową wiedzę na temat podstawowych pojęć z zakresu psychologii ugruntowanych tradycją psychologiczną                                                                                                                                     | K_Wo1                               |
| EK_02                  | w pogłębionym zna stopniu historyczne determinanty powstania psychologii jako samodzielnej dyscypliny naukowej; opisuje wkład innych dyscyplin naukowych w rozwój psychologii                                                                         | K_Wo2<br>K_Wo1<br>K_W11             |
| EK_03                  | precyzyjnie rozróżnia nurty i kierunki rozwoju psychologii, opisuje ich założenia, uwzględnia porządek historycznego rozwoju psychologii; zna głównych przedstawicieli psychologii naukowej i rozumie znaczenie ich działalności w rozwoju dyscypliny | K_Wo2<br>K_W11                      |
| EK_04                  | potrafi wskazać i szczegółowo scharakteryzować wpływ nauk społecznych na rozwój psychologii (jako nauki społecznej)                                                                                                                                   | K_U2o                               |
| EK_05                  | ma świadomość złożoności wiedzy w wyjaśnianiu mechanizmów funkcjonowania psychicznego, rozwoju jednostki                                                                                                                                              | K_Ko4                               |
| EK_06                  | buduje swoją motywację do nabywania wiedzy psychologicznej                                                                                                                                                                                            | K_Ko4                               |

#### 3.3 Treści programowe

##### A. Problematyka wykładu

|                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Treści merytoryczne                                                                               |
| Psychologia przednaukowa, koncepcja duszy.                                                        |
| Początki psychologii jako nauki – psychologia eksperymentalna Wundta; psychofizjologia.           |
| Inne kierunki rozwoju psychologii: fenomenologia, szkoła wűrzburska, psychologia aktów i postaci. |
| Strukturalizm (Wundt, Titchener). Świadomość. Introspekcja – kontrowersje.                        |

|                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| W odpowiedzi na strukturalizm – funkcjonalizm (James, Dewey).                                                              |
| Psychoanaliza klasyczna Z. Freuda: struktura osobowości, topografia umysłu. Psychoanaliza jako nurt terapeutyczny.         |
| Odszczepieńcy: Alfred Adler i psychologia indywidualna; Carl Gustav Jung i psychologia analityczna. Krytyka psychoanalizy. |
| Neopsychoanaliza: założenia; poglądy Karen Horney oraz Ericha Fromma.                                                      |
| Behawioryzm. J. Watson, B. Skinner, wkład zoopsychologii, Edwarda Thorndike'a i Iwana Pawłowa. Krytyka behawioryzmu.       |
| Neobehawioryzm: Edward Tolmana, Clark Hull.                                                                                |
| Psychologia humanistyczna, psychologia „ja”, krytyka; Psychologia egzystencjalna.                                          |
| Historia polskiej psychologii w zarysie.                                                                                   |

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

### 3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

| Symbol efektu | Metody oceny efektów uczenia się<br>(np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć) | Forma zajęć dydaktycznych<br>(w, ćw, ...) |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| EK_01         | Test                                                                                                                                    | w                                         |
| EK_02         | Test                                                                                                                                    | w                                         |
| EK_03         | Test                                                                                                                                    | w                                         |
| EK_04         | Test, obserwacja zaangażowania w dyskusję w trakcie zajęć                                                                               | w                                         |
| EK_05         | Test, obserwacja zaangażowania w dyskusję w trakcie zajęć                                                                               | w                                         |
| EK_06         | Test, obserwacja zaangażowania w dyskusję w trakcie zajęć                                                                               | w                                         |

### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

|                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Warunkiem zaliczenia wykładu są:                                                                                                                |
| 1. Zaliczenie testu pisemnego (minimum 51% poprawnych odpowiedzi). Zaliczenie bez oceny. Zaliczenie obejmuje zadaną lekturę i treści z wykładu. |
| 2. Obecność na wykładach (dopuszczalna jedna nieobecność nieusprawiedliwiona).                                                                  |

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

| Forma aktywności | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
|------------------|---------------------------------------------------|
|------------------|---------------------------------------------------|

|                                                |          |
|------------------------------------------------|----------|
| Godziny z harmonogramu studiów:                | 15       |
| Inne z udziałem nauczyciela akademickiego      |          |
| - udział w konsultacjach                       | 4        |
| - udział w teście końcowym                     | 1        |
| Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: |          |
| - studiowanie zadanych lektur                  | 15       |
| - przygotowanie do testu                       | 15       |
| SUMA GODZIN                                    | 50       |
| <b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>          | <b>2</b> |

\* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

|                                  |             |
|----------------------------------|-------------|
| wymiar godzinowy                 | nie dotyczy |
| zasady i formy odbywania praktyk | nie dotyczy |

## 7. LITERATURA

### Literatura podstawowa:

Stachowski, R. (2010). *Historia współczesnej myśli psychologicznej*. Warszawa: Scholar. (wybrane fragmenty)

Stachowski, R., Dobroczyński B. (2008). Historia psychologii: od Wundta do czasów najnowszych. W: J. Strelau (red.), *Psychologia. Podręcznik akademicki (tom I)*. Gdańsk: GWP.

Benjamin, L.T. (2023). *Historia współczesnej psychologii*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. (wybrane fragmenty)

Rzepa, T., Dobroczyński, B. (2009). *Historia polskiej myśli psychologicznej. Gałązki z drzewa Psyche*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. (wybrane fragmenty)

Rosińska, Z., Matusiewicz, C. (1987). *Kierunki współczesnej psychologii ich geneza i rozwój*. Warszawa: PWN. (wybrane fragmenty)

### Literatura uzupełniająca:

Watson, J. B. (1913/2000). Psychologia jak ją widzi behawiorysta. W: K. Krzyżewski i J. Siuta (red.) *Behawioryzm i psychologia świadomości*(s. 139-154). Kraków:Wyd. UJ.

Freud, Z. (1940/1994). *Poza zasadą przyjemności*. Warszawa: PWN. Zarys psychoanalizy (cz. I i II), s. 99-144.

Bugental, F. (1978). W poszukiwaniu autentyczności. W: Jankowski K., (red.), *Przełom w psychologii*(s. 325-340). Warszawa: Wyd. Tezeusz.

Fonagy, P. (2003). Psychoanalysis today. *World Psychiatry*, 2(2), 73-80.

Hergenhahn, B. , Henley, T. (2013). *An introduction to the history of psychology. 7<sup>th</sup> edition*. Wadsworth

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej